

(א) [שנת פתח: ג] רש"ל האמר, (א) ר"ה ד: וי"ט, (ד) [שנת סג:] ווע'ע מוס' ע"ז י"ט. ד"ה הנה ותוס' שנוטת לה. ד"ה בלחץ, (ו) [רש"ס רש"ל, (ז) ווע' מוס' יומא סה. ד"ה טעל, (ח) [ג'ל ומגשמת מעשה להס,]

תורה אור השלם

1. השמיים שמים לוי והארץ נתן לבני אדם: תהלים קט טו
2. וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר ויקרא ה' למשה אל ראש ההר ויעל משה: שמות י"ב כ
3. ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים אשר על פני ירושלים מקדם ונבקע הר הזיתים מחצו מן ההר וקפה גיא גדולה מאד ומש וקצי הקר צפונה וקצי הנה: זכריה י"ד ד
4. ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר ביה אמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל:
5. ויהי קומו והזיתים הלוח ודבר והנה רבב אש וספי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אלקיהו בסערה השמיים: שמות י"ג ג
6. מאחו פני כסה פרישו עליו עננו: איוב כ"ט
7. ועשו ארון וצצי שמים אמתים וצצי ארנו ואקח וצצי רחבו ואקח וצצי קמתו: שמות כ"ה י
8. ועשית ויעל בסערת טפח קרבי ועשית זר וקב למסרתו קרבי: שמות כ"ה כ
9. וקח מים מהר הבר וקח באצבעו על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת וזה שבע פעמים מן הקדמ באצבעו: ויקרא ט"ז ט

מוסף רש"י

תפשת מרובה לא תפשת. כל מקום מתנאל ע"י דרכים אחד מוסף מרובה ואחד מוסף מועט, טוב לך לתפוש את המועט, שאפילו היה לך לתפוש את המרובה ותפשת את המועט תפשתך תפשתך תפשתך, שיש בכלל המרובה המועט, אבל אם תפוש המרובה והיה לך לתפוש המועט, תפשתך תפשתך תפשתך (שם) אי דרשה גמור' או אסתמכתא צעלמא משום דעל כרחין אפילו למ"ד מסגרתו למטה אע"פ שכל הדרשות נריכות היא דת"כ לרבווי משמשי אדם ומשמשי אדם והשלחן הטהור אנטריך ללמד שמגביהין אותו לעולי רגלים מ"מ לענין טבלא לאו דרשה גמורה דטבלא המתהפכת נפקא לן משלחן הטהור והשתא דף של נחתומין דפשיטא לן שהיא מדרבנן אינה משמשת אדם ומשמשי אדם והא דמשמע בכל דוכתא דפשוטי כלי עץ אפילו טומאה דרבנן לית בהו כדמשמע בריש חולין (דף ג. וס) דקאמר טמא דמוקדשין שבדק קרוימת של קנה ושחט בה ועל כרחין כשעשה כלי מיירי דעולה טעונה כלי וצ"פ בכל מערבין (עירובין דף ל"א). דשקיל ליה בפשוטי כלי עץ וצפרק כל הכלים (שבת דף קכג.) גבי קנה של זיתים דפריך בגמרא פשוטי כלי עץ הוא וצ"פ"ק דשבת (דף טו.) כלי עץ וזוכיות פשוטיהן טהורין אפילו מדרבנן דומיא דכלי זכיות ולקמן בפירקין (דף י"ג.) דלמר סיככה בחנים זכרים כשירה ואי מקבלי טומאה אפילו מדרבנן הוו פסולין לסיכוך דאפילו מטלגיות שאין בהן שלש על שלש ואיני פשתן פסולין אף על גב דלא מקבלי טומאה כל הני לא דמו לדף של נחתום נחתום שהדפין רחבין וראוי להניח עליהן דבר גזרו עליהן דמו לזית קיבול כדפירש בקונטרס בנחתום (דף י"ג.) דמהאי טעמא טמאה טבלא המתהפכת מדאורייתא למ"ד מסגרתו למטה היתה ואי הוה מני למימר דף של נחתומין הוה כטבלא המשמשת אדם ומשמשי אדם כל שכן דניחא טפי דלא דמו לכל הני דאפילו מדרבנן טהורין:

סוכה פרק ראשון סוכה

וסינא מעולם לא ירדה שניה למטה. וקרא כתיב דעל כפורת ירד ש"מ למעלה מעשרה מיפסקא רשותא: **למעלה מעשרה טפחים.** מירוצא הוא: **שפירש שדי מווי שניטו.** פרשו נוטריקון קא דריש: **מדס קומתה לא נתנה.** מדת עובדיה היא קומתה שהיא היתה לארון ככסוי תיבה: **מסגרת.** שפה כעין לבזוין קציב השלחן: **שפשה מרובה כו'.** כל דבר שמשמעו מרובה ומועט אם תפשת את המועט יפה תפשת דבזיר מהכי לא משמע ואם ימנאל שיהיה לך לתפוש המרובה הרי הוסיפו לך ולא נטלו ממך שצריך כלום ואם תפשת המרובה לא תפשת שאתה נראה כשקרן דבדריך ושמת המועט ש לך לתפוש ואתה הרצית לתפוש חסרו לך ממך שצריך והיינו לא תפשת אבל כשתפוש המועט אם תפשת ומשל הוא: **ונילף מליץ.** שהוא מועט ממסגרת: **קדש למ"ד מלמטה גרסינן: אי ראיסיו דרומי.** שהכניסוהו לאור הנלך כדאמרין צמעינא (דף י"ז.) צנן תלמיין: **שפשיט.** מלבוש לאדם: **מור.** של ארון או של מוצנח או של מסגרת. זר אינו כלי אלא מיקון כלי לקשטו: **מסגרת נמי הכשר.** קישוט שלחן הוא: **למטה היספה.** מרגל לרגל היתה נתונה כראש ודף השלחן מונח עליו: **הניחא אינא למימר.** אדילוף מינה נילף מור: **ואין פניס.** של אדם פחומין מטפח: **בר**

וי"ד ה"א מלמעלה. אע"פ ש"ד ה"א שם גמור אין זה הוגה שם בלתימיתו אס מוזיר שמי אומיות כיון דאינו מזכירם לשם שם שלם ועוד הווגה שם בלתימיתו פירש בקונטרס שדורש אומיות של שם צן ארבעים ושמים ואע"פ כ נזהרין בכל השמות): **קדש למ"ד מלמעלה.** י"מ למטה ממש זה למעלה מזה ולא מיסתבר דלין זה כדכך קריאתו אלא יש לפרש זה שלא כנגד זה קדש למ"ד בתחילת שיטה התחמונה וסס צסוף שיטה עליונה: **מסגרתו למטה היתה.** משמע מכאן דלדידה לא היתה מסגרת הכשר כלי שלא היתה מסגרת בשלחן אלא צרגל היתה מונחת כראשה ודף השלחן מונחת עליה ולא כמו שפירש ר"מ דלמאן דלמר למטה היתה מחוברת נמי בשלחן משום דקשי' ליה הא דלמר ר' יוחנן פרק שמי הלכה (מנחות דף י"ג.) למאן דלמר למטה היתה טבלא המתהפכת טמאה וצפרק אלו מומין (בבבב דף ל"ח.) לא משכחת טומאה דאורייתא לאין לו תוך ככלי שטף אלא צהנן דחזו למדרסות וצפרק המוכר את הבית (ב"ב דף י"ג.) גבי דף של נחתומין מסקינן שאני פשוטי כלי עץ דרבנן ולא מיסתבר למימר דאתא כמאן דלמר מסגרתו למטה היתה דלהוא נמי אמר צמנחות (דף י"ג.) טבלא המתהפכת מיצעי ומתוך כך היה דוחק רבינו מס דלמאן דלמר מסגרתו למטה היתה היה לה בית קיבול מלמטה והיינו מתהפכת שאם היתה מתהפכת היה לה בית קיבול מלמעלה ולכן טמאה טפי משאר דף של נחתומין דרבנן היינו כמאן דלמר מסגרתו למטה היתה דמדרבנן טמאה ומדאורייתא מיצעי ור' אליעזר מייקל משום דשמתא מדאורייתא דטהורה א"נ הוא שנויא דפי המוכר את הבית דלא כרבי יוחנן ומסקנא לא קאי וכן פירש שם רש"י(א) דהיה מסקנא לא קיימא ועוד י"ל דהא

ה.

עין משפט נר מצוה

לג א מיי פ"ט מלכות כלי המקדש הלכה א סגן עשין קעג:

רבינו חננאל

ותניא ר' יוסי אומר מעולם לא ירדה שניה למטה. ולא, והכתיב וירד ה' על הר סיני, והא כתיב ועמדו רגליו ביום ההוא. ושנינו, למעלה מעשרה טפחים, ולא עלו משה ואליהו למרום, והכתיב ומשה עלה אל האלהים, וכתיב ויעל אליהו בסערה השמים, ושנינו, למטה מעשרה. והכתיב מאחו פני כסה פרישו עננו, וננין פרישו עננו עלי, ומאחו פני כסה, מכלל שיש שם אחיות יד. ושנין שרבב לו הכסא ואחו בו, אבל משה לא עלה אלא למטה מעשרה טפחים. בשלמא ארון ט' וצצי קומתו, כלו אמר ו' טפחים נמצא קומת הארון ט' טפחים, אלא [בפירות] מנא לן. ואסיקנא ליה, פחות שבכלים, והוא המסגרת, דכתיב ועשית לו מסגרת טפח. ואקשינן ונילף מצ"ק, דתניא צ"ץ דומה כמין טס של זרב רחבו שתי אצבעות מקיף מאוזן לאוזן וכתיב עליו שתי שיטין ייחוד'ה למעלה וקודש למ"ד למטה, ואמר רבי יוסי אני ראייתו ברומי וכתיב עליו קודש לה' בשיטה אחת. ודחינן צ"ץ וזר תכשיטין, ואין דנין כלי מחבשים, ואפילו למ"ד מסגרתו למעלה היתה והכשר כלי הוא, מכל מקום נתנה תורה בעיקר השלחן מדה, ונתנה תורה בעיקר הארון מדה ודומה זה לזה, לאפוקי צ"ץ וזר דלא נתנה תורה בהן מדה כלל. רב הונא אמר כפורת טפח מהכא, דכתיב על פני הכפרת קדמה,

דמיציעיא לן צטבלא המתהפכת היינו משום דמשמשת את האדם ומשמשי משמשי אדם כדתינא בתורת כהנים פרשת ויהי ציום השמיני כלי עץ יכול אף הסולם והקולב והנחותא והמנורה ת"ל מכל כלי עץ ולא כל כלי עץ יכול שאני מוציא את השלחן ואת הטבלא ואת הדולבקי ת"ל כל כלי ריבה מה רחית לרבות את אלו ולהוציא את אלו אחר שריצה הכתוב ומיעט ת"ל שק מה שק מיוחד משמשת אדם ואת משמשי אדם אף אני מרבה את השלחן ואת הטבלא ואת הדולבקי משמשת אדם ואת משמשי אדם ומוציא אני את הסולם משמשת אדם ואינו משמשת את משמשי אדם וקולב והנחותא והמנורה משמשת את משמשי אדם ואינו משמשת אדם ועל כרחין שאין ראוין למדרס מיירי מדלא נקט מטה כסא וספקל ועוד דהוי מני לרבווינהו וממשכז וכשאין להם בית קיבול נמי מיירי מדלא קאמר מה שק מיטלטל מלא וריקן ומייעיא לן צמנחות (סס) אי דרשה גמור' או אסתמכתא צעלמא משום דעל כרחין אפילו למ"ד מסגרתו למטה אע"פ שכל הדרשות נריכות היא דת"כ לרבווי משמשי אדם ומשמשי אדם והשלחן הטהור אנטריך ללמד שמגביהין אותו לעולי רגלים מ"מ לענין טבלא לאו דרשה גמורה דטבלא המתהפכת נפקא לן משלחן הטהור והשתא דף של נחתומין דפשיטא לן שהיא מדרבנן אינה משמשת אדם ומשמשי אדם והא דמשמע בכל דוכתא דפשוטי כלי עץ אפילו טומאה דרבנן לית בהו כדמשמע בריש חולין (דף ג. וס) דקאמר טמא דמוקדשין שבדק קרוימת של קנה ושחט בה ועל כרחין כשעשה כלי מיירי דעולה טעונה כלי וצ"פ בכל מערבין (עירובין דף ל"א). דשקיל ליה בפשוטי כלי עץ וצפרק כל הכלים (שבת דף קכג.) גבי קנה של זיתים דפריך בגמרא פשוטי כלי עץ הוא וצ"פ"ק דשבת (דף טו.) כלי עץ וזוכיות פשוטיהן טהורין אפילו מדרבנן דומיא דכלי זכיות ולקמן בפירקין (דף י"ג.) דלמר סיככה בחנים זכרים כשירה ואי מקבלי טומאה אפילו מדרבנן הוו פסולין לסיכוך דאפילו מטלגיות שאין בהן שלש על שלש ואיני פשתן פסולין אף על גב דלא מקבלי טומאה כל הני לא דמו לדף של נחתום נחתום שהדפין רחבין וראוי להניח עליהן דבר גזרו עליהן דמו לזית קיבול כדפירש בקונטרס בנחתום (דף י"ג.) דמהאי טעמא טמאה טבלא המתהפכת מדאורייתא למ"ד מסגרתו למטה היתה ואי הוה מני למימר דף של נחתומין הוה כטבלא המשמשת אדם ומשמשי אדם כל שכן דניחא טפי דלא דמו לכל הני דאפילו מדרבנן טהורין:

ואל יוביח צ"ץ וזר שלא נתנה בהן תורה מדה. והא דלמר לעיל דליץ רחב שמי אצבעות אין זה אלא מדרבנן משום דכתיב (שמות כח) על מנחו שיעור מנחו וסתם מנח רוחב שמי אצבעות ומיחו ריב"א מפרש"י הליץ היה מונח כראש משום דקשיא ליה מאי שנה גבי כהן גדול דקראה למנפת כדכתיב (שם כט) ושמת המנפת על ראשו וכתיב (ויקרא טו) וצמנפת דב יתנף ואמר פ"ק דגיטין (דף ג.) (שם) צומן שהמנפת כראש כהן גדול מה עטרה כראש כל אדם וצכהן הדיוט קראה מנפעת כדכתיב (שמות כח) (שם) (ועשית להם מגבעות) אלא ולאי משונות היו זו מוז דשל כהן הדיוט גדולה משל כהן גדול שהליץ היה דוחה אותה וכן התפלגין כדאמרין צפרק שני דצחיס (דף י"ג.) שערו היה נראה צין צ"ץ למנפת ששם מניח תפלגין וכהן הדיוט אע"ג דהוה ליה נמי תפלגין היה יכול להניחם במקום שכהן גדול מניח את הליץ